

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opuscula Spiritalia - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De Sacrificio Missae. VI. De Discretione Spirituum ... Operum Eminentiss.
Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

Cap. 4. Quae sint dispositiones ad mysticam Theologiam: Quae ejus impedimenta: Qui ad ipsam discendam incapaces, qui magis idonei. Oratio & gratiarum actio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

deificantur, mysticam Theologiam in salutem & Deificationem hominum concessisse, modo scilicet magis immateriato, & spiritualiori, non extrinsecus ad divina movendo, sed intelligibili ratione atque intrinsecus pura liquidaque illustratione divinissimam ijs voluntatem irradiando. Et hic scopus hujus sapientiae est erga Deum & res divinas continua dilectio, cognitio Dei perfectissima, & simplicis perfectionis ejus divina participatio atque fruitio, quæ Dei contemplatorem spirituali modo reficit, ejusque animam modo prorsus ineffabili arctissimè cum Deo unit, & deificat. In ipso squidem vis quædam superhumana reperitur, & operatio Divinitatis, à qua mens deificanda sacris mysticis initiatur, & theodidaëtis mystagogiis eruditur. Sed jam videndum quomodo possit mortalis homo ad hæc sublimia & divina mysteria propriis actibus disponi.

CAP. IV. Quæ sint dispositiones ad mysticam Theologiam. Quæ ejus impedimenta. Qui ad ipsam descendam in apaces, qui magis idonei. Oratio, & gratiarum actio.

I. **A**xioma certissimum est apud Scholasticos debere dispositionem ejusdem ordinis esse cum forma ad quam disponit: quare cùm suprà dictum sit mysticam Theologiam esse omnino supernaturalem, hinc evidenterissima consecutione deducitur prærequiri ad ipsam statum quædam supernaturalem ipsi proportionatum. Neque enim fas est, teste Dionysio. (a) mysticis Theologis quidquam operari, quod divinis inspirationibus vel minimum repugnet, imò nec ijsdem dissentire, si divinam appetant claritatem, & ad hanc sanctè, sicut decet, aspirent. Continua igitur in rebus omnibus mortificatione opus est, ut secum ipse non dissideat, nec divisus sit, qui ad unum colligi cupit. Propterea pauci sunt viri spirituales, & religiosi, qui hujus mysticæ sapientiae notitiam habeant; quia, ut optimè observat Jacobus Aluarez,

a Cap. 3. cœlestis Hierar.

(b) paucissimi sunt, qui se ipsos fortiter abnegent, & perfectè mortificant.

Actus deinde supernaturales prærequiruntur fidei, spei, & charitatis, quibus mens immediate Deum attingit: & fides quidem intellectum, spes memoriam, charitas voluntatem mysticè perficit & informat, uti pulchrè ac diffusè exponit Ven. Pater Joannes à Cruce in suis divinissimis libris de Ascensu montis Carmeli, de Nœcte obscura, & de viva amoris flamma. His accedat necesse est magnum, fervens, & insatiabile desiderium assequendæ perfectionis, sicut dicit Sapiens, (c) *Hanc amavi & exquisivi à juventute mea, & quæsivi sponsam mihi eam assumere, & amator factus sum formæ illius.* Absque dubio enim, ait (d) Richardus, *sine ingenti exercitio, sine frequenti studio, sine ardenti desiderio ad perfectam scientiæ hujus altitudinem mens non sublevatur.*

II. Joannes Taulerus (e) rerum mysticarum expertissimus, sex homini observanda præscribit, ut ad culmen perfectionis pertingat; tria quoad exteriora; totidem quoad interiora: nempe ut vestes, & omnia exteriora illius simplicia sint, quibus nemini placere appetat, nisi Deo: ut verba illius sint succincta, necessaria, simplicia, & de rebus divinis: ut in omni ejus externa actione nihil appareat, quod possit offendere intuentes. Deinde quoad interna necessarium est ut illius cogitationes sint puræ, & cœlestes: ut Deum solum purissima intentione querat: ut quicquid illi eveniat, imperturbabilem animi pacem retineat. Antonius Monelia (f) Ordinis Minorum, vir magnus inter Mysticos, sed ferè incognitus, sex esse catenas docet, quibus ligatur anima, ne ad mysticam Theologiam ascendat. Prima est negligentia circa spiritualia, quia homo non vult se exercere & mortificare: secunda, evagatio sensuum: tertia, curiositas intellectus circa scientias: quarta, inordinatus amor erga

b Tom. 2. de vita Spirit. lib. 2. part. 1. c. 11. c Sap. 8. 2. d De præparat. ad contemp. cap. 79. e Epist. 29. f in myst. Theol. Dionys. cap. 1.

temporalia : quinta , impuritas in operationibus : sexta ,
occupatio circa exteriora . S. Bernardus (g) quatuor
enumerat hujus ascensus impedimenta his verbis : *In hoc
arcanum , in hoc sanctuarium Dei , si quem forte vestrum
aliqua hora sic rapi & sic abscondi contigerit , ut minimè
avocet , aut perturbet vel sensus egens , vel cura pungens ,
vel culpa mordens , vel ea certe quæ difficilius amoventur
irruentia imaginum corporearum phantasmatæ ; poterit qui-
dem hic , cùm ad nos redierit gloriari & dicere : Introduxit
me Rex in cubiculum suum .* Est autem sensus egens , nimis
exigens sensualitas , quæ inordinatis affectuum motibus
nos exagitat : cura pungens , rerum temporalium sollici-
tudo : culpa mordens , pravæ conscientiæ stimulus : ir-
ruentia denique phantasmata sunt rerum sensibilium , &
corporearum imagines , quas vocat Augustinus (h) ani-
mæ nostræ plagas per sensus infictas . Hæc omnia ab-
dicanda , & extirpanda proorsus sunt , ut Deum invenia-
mus . *Quandiu enim , ait Richardus , (i) consolationem
ab aliqua creatura accipimus , nondum dilectum perfectè te-
nemus . Quando autem tales fuerimus , ut nihil proorsus
terrenorum nos delectet , eodem momento , eodem pun-
cto temporis videbimus quod cupimus , ut promittit Au-
gustinus . (k)*

III. Cùm tot igitur dispositiones ad mysticam Theo-
logiam sint necessariæ , libet hinc veteri ritu proclamare :
Procul hinc , procul este prophani . Nam & Dionysius
(l) monet Timotheum , ut caveat , ne quis eorum hæc
audiat mysteria , qui rebus adhærescunt , & nihil ultra
naturalia supernaturaliter esse imaginantur : qui materia-
libus rebus immersi nondum per studium mortificatio-
nis , & exercitium virtutum animi candorem acquisive-
runt : qui ambulantes in mirabilibus super se arcana Dei
sua cognitione se posse percipere arbitrantur . His me-

*g. Setm. 23. in Cant. h Epist. 72. i Lib. 4. de contempl. cap. 6. k L. b.
l. Soliloq. de cognit. Dei & animæ c. 14. l Cap. 1. myst. Theol.*

ritò occinimus cum Christiano Poëta. (m)

*En adest Deus, impios
Hinc procul procul arceo.
Invisum superis genus,
Hinc abite profani.
Fumus ut fugit, obvius
Cera cedit ut ignibus:
Sic, intrante Deo, procul
Hinc abite profani.*

Cæterum hæc sapientia citius ac sublimius Idiotis simplicibus, qui nihil aliud quam salutem in timore & tremore curant, quam magnis & eruditis Theologis conferri solet, nisi & ipsi toto mentis affectu studeant humilitati. Ita scribit vir eximius Bartholomæus de Martyribus Bracharensis Archiepiscopus. (n) Et Bernardus de hac re sermonem habens sic exclamat. (o) *O quisquis curiosus es scire quid sit hoc Verbo frui, para illi non aurem, sed mentem: non docet hoc lingua, sed gratia: absconditur à sapientibus & prudentibus, & revelatur parvulis.* Similia docent alii plures sapientissimi viri (p) Bonaventura, Gerson, Victor Gelenius, Constantinus de Barbanson, Franciscus Suarez. Atque idem confirmant scriptis suis, & exemplo sanctæ ac Theodidactæ mulieres, tres Catharinæ, Senensis, Genuensis, & Bononiensis; Angela de Fulgineo, Gertruda, Mechtildis, Brigida, Baptista Vernatia, Teresia à Jesu, & aliæ plures.

IV. Ita nimis, æterne Deus, rex cœli & terræ, ita fuit placitum ante te. Tu enim superbis resistis, & humilibus das gratiam, & cum simplicibus sermocinatio

m Franc. Montmorencius in paraphrasi Psal. 67. n Compend. doct. Spirit. p. 2. c. 13. §. 3. o Serm. 85. in Cant. p. De processu Relig. Gerson de myst. Theol. Gelen. in praxi myst. Theol. p. 1. decis. 1. art. 5. & dec. 10. art. 2. Barbans. in somnis occult. divini amor. Suarez to. 2. de Relig. lib. 2. de orat. c. 10.

Cc iiiij

tuā. Confiteor tibi, Domine, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelasti ea parvulis. Non sic illuxisti inflatis cordibus sapientum hujus seculi, sicut luces in mente parvolorum & humilium humum deserentium. Verè tu es Deus absconditus & lucem habitas inaccessibilem: sed lucem tuam copiosè illis & amanter communicas, qui Jesum crucifixum corde & corpore exprimentes, animam expurgarunt ab omni labe ac sorde voluptatum. Penetrasti animam illorum profundiùs & vitaliùs quam soleas, cùm solam mentem ignotus irradias, jejuna voluntate. Penetrasti intimè & intelligibili tui contactu experti sunt quam suaviter mulces & mirabiliter imples hanc immensam mentis nostræ capacitatem. Tum ex abundantia cordis eructarunt verba, verba utique bona, dulciora super mel & favum; ex quibus didici veram sapientiam, quæ non reperitur in siccis & insulsis libris inanum Philosophorum, qui narrant mihi fabulationes, sed non ut lex tua. Ita, Pater, quoniam sic fuit placitum ante te.

C A P. V. *Quid sit unio mystica. Quomodo fiat. Qui ejus effe-ctus. Quid incapacibus & ignarib[us] conferat lectio mysticæ Theologie. Transitus ad Aspiraciones.*

I. E O tendunt omnia, quæ de mystica Theologia scribuntur, ut animam perducant ad intimam cum Deo unionem, in qua medulla hujus sapientiæ & summum ejus arcanum consistit. Non est autem hæc unio localis, sive præsentia, qua Deus ubique est, nihil se vacuum relinquens propter suam immensitatem. Non est unio per gratiam sanctificantem, quam anima à peccatis emaculata in Dei amicitiam restituitur, sitque divinæ consors naturæ. Non est unio per charitatem, de qua scriptum est,
(a) *Qui manet in charitate in Deo manet & Deus in eo.* Prima enim harum unionum convenit rebus inanimatis. Secunda omnium justorum est & puerorum ante usum

a Joan. 4, 16.